

SUBIECTELE
pentru examenul de admitere la ciclul II, Masterat

BAZELE ACTIVITĂȚII BANCARE

1. **Fondarea băncii:** concept, clasificare, tipuri de operațiuni specifice băncii (operațiuni pasive, operațiuni active, operațiuni facultative, operațiuni de intermediere), extinderea activității băncii în teritoriu și atribuțiile acestora, suspendarea activității băncii.
2. **Capitalul propriu al băncii:** concep, funcții, componența. Capitalului Normativ Total (CNT): concept, structură și importanță. Capitalul minim necesar și cuantificarea acestuia, suficiența capitalului ponderat la risc.
3. **Resursele atrase ale băncii:** concept, categorii. Depozit bancar – noțiune, clasificare, rol. Resursele nedepozitare procurate de la Banca Națională a Moldovei: scop, condiționalități de acordare, mecanism de acordare și rambursare.
4. **Resursele procurate de piața interbancară** – scopul operațiunii, etapele de acordare a creditelor interbancare: intraday, overnight, facilitățile de lombard, operațiunile REPO.
5. **Resursele bancare formate prin emisiunea cambiei bancare, certificatelor de depozit și economii:** concept, tipologie, mecanism de emisiune, de evidență și de rambursare, importanța acestora în formarea resurselor atrase.
6. **Operațiuni active ale băncilor:** definiție, tipologie, caracteristici. Operațiunile de creditare ale băncii: noțiune; conținut, principii, clasificarea operațiunilor de creditare. Necesitatea și principiile de formare și gestiune a fondului de risc. Operațiunile băncii cu hârtiile de valoare: noțiune, conținut, clasificare, investiții în valori mobiliare de stat, participarea băncii la capitalul altor unități economice. Operațiuni de credit specifice ale băncii: definiție, tipologie, caracteristici.
7. **Operațiuni de comisionare și conexe ale băncilor:** definiție, tipologie, caracteristici, operațiuni de trust, servicii acordate de bănci pe piața de capital; operațiuni cu valutele: concept, clasificare, caracteristica, specificul stabilirii cursului la banca, poziția valutară a băncii, operațiuni de vânzare-cumpărare a valutei, riscurile valutare și gestiunea lor.
8. **Contul bancar:** definiție, tipologie, procedura de deschidere și gestionare a conturilor conform legislației Republicii Moldova, metode de operare în conturi bancare și calcularea dobânzilor în ele.
9. **Operațiunile de plăți și decontări în favoarea clienților băncii:** concept, forme și instrumente de transfer, structura sistemului de transfer al fondurilor în Republica Moldova, cadrul legal, evoluția și perspectivele sistemului de transfer al fondurilor în Republica Moldova. Viramentul - concept, procedeele bancare, esența transferului prin intermediul viramentului de credit, transferul prin viramentul de debit.
10. **Operațiuni de plăți și decontări interbancare:** structură, tipologie, esența și formele sistemului de transfer în formă brută și a sistemului de decontări în formă netă, avantajele sistemului multilateral de decontări. Compensarea: definiție, etapele procedurii de compensare, procedura, rolul compensării plăților în economia monetară.

BIBLIOGRAFIE

a) obligatorie

1. Legea instituțiilor financiare, N 550-XIII din 21.07.1995 // Monitorul Oficial, nr.1 din 01.01.1996.
2. Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, Legea Republicii Moldova N 548-XIII din 21.07.1995 // Monitorul Oficial, nr.56-57/628 din 12.10.1995.
3. Regulamentul nr. 269 cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc // Monitorul Oficial, nr.130/310 din 26.10.2001.

4. Regulamentul nr. 153 cu privire la activitatea de creditare a băncilor // Monitorul Oficial, nr.8 din 30.01.1998.
5. Regulament nr. 374 privind debitarea directă // Monitorul Oficial nr.176-181 din 30 decembrie 2005
6. Regulament nr. 373 privind transferul de credit // Monitorul Oficial nr.176-181 din 30 decembrie 2005
7. Regulament nr.373 cu privire la cardurile bancare // Monitorul Oficial nr.98-100 din 22.07.2005
8. Regulament privind utilizarea acreditivului documentar irevocabil și acoperit pe teritoriul Republicii Moldova // Monitorul Oficial nr. 116-120 din 13 iunie 2003)
9. Regulament privind decontările interbancare pe teritoriul Republicii Moldova // Monitorul Oficial nr.33-39 din 05.05.95
10. Regulamentul nr. 23/09-01 cu privire la licențierea băncilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 37 din 15.08.1996. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 59-60/74 din 12.09.1996.
11. Regulament cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamentele condiționale În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2007, nr. 149-152.
12. Basno C., Dardac N., Floricel C., Monedă. Credit. Bănci., București: Editura Didactică și Pedagogică.- 2003.
13. Basno C., Dardac N., Operațiuni bancare. Instrumente și tehnici de plată, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1996
14. Dorel M. P., Tehnica plăților internaționale. Editura Economică, București, 2003.
15. Hoanța N., Bănci, bancheri, tehnici și operații bancare în economia de piață, București, 1993.
16. Hoanța N., Bani și bănci, București: Editura Economică, 2001.
17. Imereanu M., Gheorghe A., Tehnica și practica operațiunilor bancare, relațiile agențiilor economice cu băncile. București: Editura Economică, 1993.
18. Ionescu L. (coordonator), Băncile și operațiunile bancare, București: Ed. Economică, 1996.
19. Șeulean V., Sisteme de plăți comparate. Timișoara: Editura Orizonturi Universitare, 2001.
20. Capraru Bogdan. Activitate bancară. Sisteme, operațiuni și practici. București: CH Beck, 2010, 304p.

b) suplimentară

1. Mihai I., Tehnica și managementul operațiunilor bancare, București: Editura „Expert”, 2003.
2. Dardac, Nicolae. Monedă, bănci și politici monetare / Dardac Nicolae, Barbu Teodora. – București: Editura Didactică și Pedagogică, 2005. – 440p.
3. Starițin L., Sistemul bancar al Republicii Moldova: condiții de restructurare și principalele direcții de dezvoltare. -Chișinău, 2001. – 48 p.
4. Деньги. Кредит. Банки. Учебно-наглядное пособие. Под общей ред. В.П.Валейко. -Кишинэу: ULIM, 2001. -334 с.
5. Тарасов В. И. Деньги. Кредит. Банки: учебное пособие. -Минск: Книжный дом, 2005. – 511 с.
6. Банковское дело. Учебник для вузов./Под ред. О.Лаврушина.- М.: Финансы и статистика, 2002.
7. Банковское дело. Учебное пособие для вузов./Под ред. Г.Белоглазовой, Л.Кроливецкойю- Санкт-Петербург : Питер, 2002.

RELAȚII VALUTAR-FINANCIARE INTERNAȚIONALE

1. **Sistemul valutar financiar internațional** - (definiție, elemente, caracteristici), evoluția sistemului valutar financiar internațional (sistemele de la Paris, Genova, Bretton Woods, Jamaica), sistemul Monetar European (evoluție, principii de funcționare).
2. **Echilibrul valutar și balanța de plăți externe** - echilibrul valutar (concept, factori de influență), balanța de plăți externe (concept, structură, factori de influență), metode de ajustare a balanței de plăți externe, particularitățile balanței de plăți externe a Republicii Moldova.

3. **Piața monetară internațională** - concept, structură, rolul acesteia în cadrul relațiilor valutare-financiare internaționale, valutele și monedele internaționale (concept, forme, convertibilitate), instrumentele de plată internaționale (cambia, cecul, biletul la ordin și mecanismele de utilizare ale acestora).

4. **Mecanismul cursului valutar** – cursul valutar (concept, conținut valoric), paritate monetară, tipuri de curs valutar, funcțiile acestuia, modele de determinare a nivelului real al cursului valutar, factorii determinanți ai evoluției cursului de schimb valutar (inflația, rata dobânzii, starea balanței de plăți, factori social-economici, politici, etc.), tehnici de stabilire a cursului valutar, metode de prognozare a cursului valutar.

5. **Piața valutară internațională** - conținut, funcții, participanți, factorii determinanți ai pieței valutare internaționale, funcționarea pieței valutare la vedere, scopul realizării operațiunilor valutare (economic, de acoperire a riscului valutar, speculativ, tehnic), operațiunile caracteristice pieței SPOT (speculative și de arbitraj, spread-ul), piața FOREX, operațiunile caracteristice pieței valutare la termen (forward, futures, options, swap).

6. **Managementul riscului valutar** - riscul valutar (conținut, clasificare, factori de influență), gestiunea riscului valutar la nivel macroeconomic, gestiunea riscului valutar la nivel mezoeconomic, gestiunea riscului valutar la nivel microeconomic, metode contractuale și extracontractuale (echilibrare structurală, netting, pulling, matching, leasing, factoring, forfeiting), hedging valutar.

7. **Modalitățile de plată internaționale** - tipuri de plăți internaționale, acreditivul documentar (noțiune, elemente, mecanismul derulării, tipuri), incasso-ul documentar (noțiune, caracteristică, mecanismul derulării), caracteristica ordinului de plată, scrisoarea de garanție bancară (particularități, mecanism de realizare), plățile prin compensație și clearing.

8. **Piața internațională a creditului** - concept, structură, cadru instituțional, categoriile creditului internațional, tehnica acordării și rambursării creditului internațional, riscurile și garanțiile în creditul internațional.

9. **Piața financiară internațională** – repartiția financiară internațională, finanțarea și creditarea investițiilor internaționale directe, investițiile străine (concept, etape, tehnici, efecte economice), plasamentul internațional de titluri (piața primară a valorilor mobiliare, piața secundară a valorilor mobiliare), realizarea investițiilor străine directe în R. Moldova.

10. **Lichiditatea internațională. Datoria externă** - lichiditatea internațională (concept, structură, optimizare), rezerva valutară internațională (structură, scop, utilizare), rolul pieței internaționale a aurului, asistența financiară externă, datoria externă (concept, indicatori, managementul acesteia).

Bibliografie obligatorie:

1. Bran Paul, Relații valutare-financiare internaționale, Editura Didactică și pedagogică, București, 1995, pag. 10-50
2. Moisiuc Constantin (coordonator), Relații valutare-financiare internaționale, Editura Fundației România de mâine, București, 2002, pag. 11-30, 175-191
3. Мовсеян А.Г., Огневцев С.Б., Международные валютно-кредитные отношения, учебник, Москва, Инфра-М, 2003, с. 14-19, 33-45
4. Красавина Л.Н. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения, учебник, Москва, Финансы и статистика, 2003, с.7-122

Bibliografie suplimentară:

5. Burnete Sorin, Relații valutare-financiare internaționale, Editura Alma Mater, Sibiu, 2002.
6. Fetiniuc V., Lopotenco V., Belobrov A., Relații valutare-financiare internaționale. Concepte, probleme, teste-grilă. Note de curs. ASEM, Chisinau, 2005.
7. Floricel C. Relații valutare-financiare internaționale, Ed. Didactică și pedagogică, R.A. București, 1996.

8. Negruș M., Plăți și garanții internaționale, Ed. ALL, București, 1996.
9. Voinea Gheorghe, Mecanisme și tehnici valutare și financiare internaționale, Editura Sedcom Libris, Iași, 2003.
10. Аленичев В.В., Аленичева Т.Д., Страхование валютных рисков, банковских кредитов, М., Вест-Сервис, 1994
11. Шмырева А.И., Колесников В.И., Климов А.Ю., Международные валютно-кредитные отношения, Питер, Санкт-Петербург

MANAGEMENT BANCAR

1. **Managementul personalului bancar:** esență rol, funcții, atribuții. Politica de cadre a băncii: structură, atribuții, funcții. Organele de conducere a băncii. Organigrama băncii. Securitatea în domeniul bancar. Riscul de fraudă: tipuri, factori generatori, medote de diminuare.
2. **Riscurile bancare.** Noțiune generală de risc și incertitudine în activitatea bancară. Clasificarea riscurilor bancare. Gestiunea riscurilor bancare.
3. **Lichiditatea bancară:** concept, rol, metode de calcul și influența ei asupra activității BC. Strategiile de administrare a lichidității. Indicatorii de lichiditate. Gestiunea riscului de lipsă de lichiditate, evaluarea riscului, modalități de reducere a influenței riscului de lichiditate.
4. **Strategia gestiunii pasivelor băncii comerciale.** Necesitatea și problemele gestiunii pasivelor. Gestiunea calității și costului pasivelor. Gestiunea capitalului bancar, evaluarea riscului de insolvabilitate a băncii.
5. **Necesitatea și problemele gestiunii activelor băncii.** Gestiunea calității activelor. Gestiunea riscului de modificare a ratei de dobândă: evaluarea influenței modificărilor ratei de dobândă asupra bilanțului bancar.
6. **Gestiunea calității portofoliului de credite.** Politica de creditare a băncii. Aprecierea calității creditelor. Gestiunea riscului de credit. Evaluarea riscului prin sisteme clasice și credit-scoringul. Monitorizarea riscului de credit, eliminarea riscului de credit, asigurarea riscului de credit.
7. **Evaluarea performanțelor bancare,** indicatorii evaluării activității bancare ROE, ROA, etc. Modelul Du Pont. Factorii de influență asupra performanțelor bancare.
8. **Băncile problematice:** cauze de apariție, metode de asanare. Detectarea băncilor problematice prin intermediul ratingului. Ratingul CAMEL

BIBLIOGRAFIE

a) obligatorie

1. Basno Cezar. Management bancar. - București: Editura Economică, 2002. -271 p.
2. Cociug V.Cinic L. Timofei O., Management bancar, Problemar.- Chișinău: ASEM, 2008.
3. Cociug V.Cinic L., Gestiunea riscurilor bancare.- Chișinău: ASEM, 2008.
4. Dănilă N., Berea A. "Managementul bancar: Fundamente și orientări", București: Editura Economică, 2000.
5. Dedu V. "Gestiune bancară și audit bancar" București: Editura Economică, 1999.
6. Lavrușin O. "Bankovskoe delo", Moscova 2000
7. Stoica M. "Managementul bancar". București: Editura Economică 1999.

b) suplimentară

1. Roxin L. "Gestiunea riscurilor bancare". Editura economică. București, 1997.
2. Sinkey, Joseph F. Jr. "Commercial Bank financial management in the Financial Services" New York 1992
3. Timothy W. Koch. "Bank management", Rinehart and Winston . Inc. 1988.
4. Bor M. Piatenko V. "Strateghiceskoe upravlenie bankovskoi deiatel'nosti" Moscova 1995.
5. Rose Peter S. "Commercail Bank Management Producing and Selling Financial Services" IRWIN Inc. 1993

BAZELE ACTIVITĂȚII INVESTIȚIONALE

1. Procesul investițional (definiția procesului investițional și a proiectului de investiții; conținutul și condițiile de realizare a procesului investițional; subiecții procesului investițional: beneficiarul, antreprenorul, banca finanțatoare, organele supravegherii de stat etc.; tipologia obiectelor procesului investițional; etapele procesului investițional: etapa preinvestițională și activitățile ce se întreprind la această etapă; etapa investițională și activitățile ce se întreprind la această etapă; etapa postinvestițională: caracteristică și riscuri specifice acesteia; studiul de fezabilitate: definiție, structura și funcțiile acestuia).

2. Surse de finanțare a investițiilor (caracteristica surselor interne de finanțare a investițiilor la nivel microeconomic: uzura acumulată, profitul nerepartizat, rezerve etc.; caracteristica surselor interne de finanțare a investițiilor la nivel macroeconomic: finanțarea bugetară, subvenții, granturi, credite investiționale, garanții pentru credite etc.; avantajele, dezavantajele acestora; caracteristica surselor externe de finanțare a investițiilor la nivel microeconomic: credite bancare, emisiuni de obligațiuni, leasing etc.; caracteristica surselor externe de finanțare a investițiilor la nivel macroeconomic: mijloace obținute de la organizații și instituții internaționale; investiții străine etc.; metode de finanțare a investițiilor).

3. Costul capitalului investit (concept privind costul capitalului; costul de oportunitate a capitalului investit; costul capitalului propriu; modele de calcul a costului specific al acțiunilor ordinare și al acțiunilor privilegiate; costul specific al profitului nerepartizat; definiția și modalitățile de calcul a costului specific al datoriei, inclusiv al împrumutului obligatar, creditului bancar, leasing etc.; definiția costului mediu ponderat al capitalului (WACC) și formula de calcul a acestuia; definiția costului marginal al capitalului; structura optimă a capitalului).

4. Fluxurile de numerar în cadrul activității investiționale (definiția fluxurilor de numerar; intrări și ieșiri de numerar din activitatea de investiții; fluxul net de numerar; conceptul ratei de actualizare și criteriile de stabilire a acesteia; rolul factorului timp în procesul investițional; tehnica actualizării și compunerii; fluxuri de numerar neegale; anuități: definiție, tipuri, valoarea prezentă și valoarea viitoare a anuității).

5. Conceptul privind eficiența investițiilor (definiția eficienței economice, efortul și efectul investițional, corelarea acestora; caracteristicile de bază ale eficienței economice a investițiilor; indicatori statici de evaluare a eficienței investițiilor: avantaje, dezavantaje).

6. Sistemul de indicatori dinamici de evaluare a eficienței investițiilor (Valoarea Actualizată Netă (NPV), Rata Internă de Rentabilitate (IRR), Rata Internă de Rentabilitate Modificată (MIRR), Perioada de Recuperare Actualizată (DPP), Indicele Profitabilității (PI): conținut economic, criteriile de acceptare în baza acestora, avantaje și dezavantaje).

7. Riscuri investiționale (esența și conceptul riscului investițional și a incertitudinii; cauzele apariției riscurilor investiționale; criteriile de clasificare a riscurilor investiționale; metode analitice și probabile de analiză a riscurilor investiționale; indicatori de estimare a riscurilor investiționale; metode și strategii de diminuare a riscurilor investiționale).

Bibliografie obligatorie:

1. LEGEA Republicii Moldova cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător. În: Monitorul oficial al R. Moldova N 64-66 din 23.04.2004.
2. STRATEGIA Republicii Moldova de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 234 din 13.10.2006. În: Monitorul oficial al Republicii Moldova nr.43-45 din 30.10.2006.
3. HÎNCU, R. (coordonator), BUNU, M., DASCALIUC, D. Bazele activității investiționale. Lucrare metodică-didactică (sinteze și aplicații). Chișinău, 2010, 118 p.
4. CARAGANCIU, A., DOMENTI, O., CIOBU, S. Bazele activității investiționale. Chișinău, Ed. ASEM, 2004, 320 p.
5. CISTELECAN, L. M. Economia, eficiența și finanțarea investițiilor. București: Ed. Economică, 2002. 536 p.
6. HURU, D. Investițiile: capital & dezvoltare. București: Editura Economică, 2007. 199 p.

7. VASILESCU, I., ROMĂNU, I., CICEA, C. Investiții. București: Ed. Economică, 2000. 480p.

Bibliografie suplimentară:

1. BUHOCIU, F. Evaluarea proiectelor de investiții. Galați : Ed. Algoritm, 1998. 207 p.
2. Culegere de lucrări prezentate în Conferință științifică internațională din 29-30 octombrie 2010. Rolul investițiilor în dezvoltarea durabilă a economiei naționale în contextul integrării europene.: Chișinău: ASEM, 2010, 269 p. (coordonator: Hîncu R.);
3. Culegerea de articole „Cercetarea riscurilor investiționale în sectorul real al economiei”. Chișinău, 2009, 99 p. (coordonator: Hîncu R.; autori: Hîncu R., Suhovici A., Bunu M., Gumovschi A., Dascaluc D., Roșca M., Marianciuc A.);
4. PÂRVU D. Eficiența investițiilor. București: Ed. Lumina Lex, 2003. 291 p.

BAZELE FUNCȚIONĂRII PIETEI DE CAPITAL

1. **Conținutul și rolul pieței de capital:** concept, abordări (abordarea anglo-saxonă, abordarea continental-europeană de sorginte franceză); trăsăturile pieței de capital; cererea (structurală, conjuncturală) și oferta (de cumpărare, de vânzare, de schimb) de capital; structura pieței de capital (piața primară, piața secundară, piața extrabursieră, piața acțiunilor, piața obligațiunilor, piața contractelor la termen, piața opțiunilor, piața de licitație, piața de negocieri, piețe intermitente, piețe continue, piețe mixte); aspecte legislative privind piața de capital din Republica Moldova; rolul pieței de capital în economia de piață.
2. **Participanții pe piața de capital:** caracteristica generală a activității emitenților și investitorilor (individuali, instituționali) pe piața de capital; principalele aspecte ale activității participanților profesioniști pe piața de capital (brokeri, dealeri, underwriteri, registratori, depozitari, administratori fiduciari, companii de estimare, societăți de investiții financiare); reglementarea activității participanților profesioniști pe piața de capital a Republicii Moldova.
3. **Instrumentele financiare primare:** acțiunile (concept, tipologie, elemente definitorii, valoare nominală, dividend, drepturi generate (de vot, la dividend, de atribuire, de subscriere, de preempțiune), emisiuni (la constituire, suplimentare)); obligațiunile (concept, tipologie, elemente definitorii, dobânda, valoarea nominală, maturitatea, prețul de piață, randamentul (cuponului, curent, la maturitate), emisiunea; rambursarea.
4. **Instrumentele financiare derivate:** contractele forward și futures (esență, particularități, elemente contractuale, modalități de lichidare a contractului); contractele options (concept, clasificare (de tip european, de tip american; contracte options call și put); contracte SWAP (tipuri și elemente definitorii).
5. **Bursa de valori:** concept; tipologie (oficială, neoficială, privată, publică, cu caracter lucrativ, cu caracter nelucrativ); structura organizatorică (baza juridică, membrii bursei, statutul bursei, regulamentul bursei, administrarea bursei); agenții pieței bursiere (specialiștii operativi, specialiștii neoperativi). Bursa de Valori din Republica Moldova - principii de organizare și de funcționare; structura organizatorică și funcțională a BVM.
6. **Evaluarea valorilor mobiliare primare prin intermediul analizei fundamentale:** indicatorii bursieri de evaluare a acțiunilor (valoarea nominală, valoarea patrimonială (valoarea contabilă, valoarea intrinsecă), valoarea de rentabilitate (valoarea financiară, valoarea de randament), valoarea negociată (prețul de emisiune), valoarea de piață, profitul pe acțiune, rata de distribuire a dividendului, dividendul pe acțiune, randamentul dividendului, rentabilitatea capitalului investit, coeficientul PER (price earning ratio), capitalizarea bursieră); indicatorii bursieri de evaluare a obligațiunilor (prețul de emisiune, prima de emisiune, prețul de rambursat, cuponul (în procente anuale, în sumă absolută), cursul, randamentul (cuponului, curent, la maturitate).

Bibliografie obligatorie:

1. Legea Republicii Moldova privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012. În: Monitorul Oficial nr.193-197/665 din 14.09.2012.

2. Legea Republicii Moldova cu privire la piața valorilor mobiliare nr.199-XIV din 18.11.98. Republicat în: Monitorul Oficial nr.183-185/655 din 10.10.2008
3. Badea, D. Piața de Capital & restructurarea economică. București: Editura Economică, 2000, 288 p.
4. Hîncu, R., Iordachi, V., Munteanu, N., Roșca, M., Conencov, O., Baxan, T. Bazele Funcționării Pieței de Capital. Manual. Chișinău, ASEM, 2012, 337 p.
5. Stoica, V., Ionescu, E. Piețe de Capital și Burse de Valori. București: Editura Economică, 2002, 336 p.

Bibliografie suplimentară:

1. Anghelache, G. Bursa și piața extrabursieră. București: Editura Economica, 2000, 368 p.
2. Bratu, Ș. Bursa de valori și tranzacțiile cu valori mobiliare. Craiova: Editura Universitaria, 1998, 388 p.
3. Gorobeț, I.; Bondarev, V. Practici bursiere internaționale. Chișinău: Editura ASEM, 2006, 199 p.
4. Gradu, M. Tranzacții bursiere. Piețele futures și de opțiuni. București: Editura Economica, 1995, 207 p.
5. Negoescu, Gh. Piața de capital. Galați: Editura Alter Ego Cristian, 2001, P. 203 p.

TRANZACȚII BURSIERE

1. **Conceptul și clasificarea tranzacțiilor bursiere:** definirea și structura tranzacțiilor bursiere; clasificarea tranzacțiilor bursiere (tranzacții pe piețele de tip american, tranzacții pe piețele de tip european, tranzacții pe piața bursieră, tranzacții pe piața extrabursieră, tranzacții cu instrumente financiare primare (tranzacții la vedere, tranzacții la termen ferme, tranzacții la termen condiționate (tranzacții cu primă, operațiuni cu stelaje); tranzacții în marjă (vânzări scurte), tranzacții cu instrumente financiare derivate (tranzacții cu contracte futures; tranzacții cu opțiuni); tranzacții bursiere în contextul motivației investitorului (operațiuni simple de investire; operațiuni de arbitraj; operațiuni de acoperire (hedging); operațiuni speculative; operațiuni cu caracter tehnic)).
2. **Tranzacțiile forward ferme, în marjă și condiționate cu instrumente financiare primare:** tipologia și esența tranzacțiilor forward (tranzacții la termen ferme (contractul forward cu reglementare lunară); tranzacții la termen condiționate (tranzacții cu primă, operațiuni cu stelaje); caracteristicile și mecanismul tranzacțiilor în marjă; procesul de formare a prețurilor pe piața la termen.
3. **Organizarea tranzacțiilor pe piețele contractelor futures:** mecanismul de tranzacționare a contractelor futures; reglarea zilnică a poziției futures; sistemul de marje, apelul în marjă, clearingul și decontarea contractului futures; strategii de hedging pe piața contractelor futures; formarea prețurilor pe piețele contractelor futures.
4. **Tranzacții bursiere pe piața valorilor mobiliare a Republicii Moldova:** mecanismul organizării tranzacțiilor bursiere pe piața bursieră a Republicii Moldova (modul de admitere a valorilor mobiliare la cota bursei; aspecte ale organizării tranzacțiilor la BVM); sistemul de tranzacționare SAIT (ordinele de bursă, conținutul, clasificarea, procedura introducerii acestora în SAIT; mecanismele pieței bursiere interactive (secția de bază); reguli de tranzacționare în secția tranzacțiilor directe); reglementarea tranzacțiilor bursiere pe piața valorilor mobiliare din Republica Moldova

Bibliografie obligatorie:

1. Regulile Bursei de Valori a Moldovei nr.17/5 din 19. 05.2000. În: Monitorul Oficial nr. 81-83/259 din 2000.
2. Anghelache, G. Piața de capital. Caracteristici, evoluții, tranzacții. București: Editura Economica, 2004, 412 p.
3. Ciobanu, Gh. Bursele de valori și tranzacțiile la bursă. București: Editura Economica, 1997, 262 p.

4. Popescu, V. Bursa și tranzacții cu titluri financiare. București: Editura CALL, Clubul Român, 1993. 335 p.
5. Prisăcariu, M., Dornescu, V. Stoica O. Tranzacții la bursele de mărfuri și de valori. Bacău: Editura Agora, 1996, 116 p.

Bibliografie suplimentară:

1. Anghelache, G. Bursa și piața extrabursieră. București: Editura Economica, 2000, 368 p.
2. Bratu, Ș. Bursa de valori și tranzacțiile cu valori mobiliare. Craiova: Editura Universitaria, 1998, 388 p.
3. Dragoescu, E., Dragoescu, A. Piețe financiare primare și secundare și operațiuni de bursă. Cluj-Napoca: Editura Humanitas, 1994, 212 p.
4. Gallois, D. Bursa-origine și evoluție. București Editura Teora, 1997, 124p.
5. Gradu, M. Tranzacții bursiere. Piețele futures și de opțiuni. București: Editura Economica, 1995, 207 p.

PREȚURI ȘI TARIFE

1. **Metode de determinare a prețurilor la nivelul unităților economice:** metodele de determinare a prețurilor în baza costului, fundamentarea prețurilor în funcție de parametrii cost/volum/profit, determinarea prețurilor în baza cererii, orientarea prețurilor spre concurență, fundamentarea prețurilor în baza echilibrului dintre cost, cerere și concurență (modelul 3 „C”).
2. **Reglementarea prețurilor (tarifelor) și protecția concurenței în Republica Moldova:** necesitatea reglementării prețurilor și tarifelor, cadrul legal și instituțional de reglementare a prețurilor (tarifelor) în Republica Moldova, metode directe de reglementare a prețurilor (tarifelor), metode indirecte de reglementare a prețurilor (tarifelor), protecția concurenței și politica antimonopol.
3. **Particularitățile determinării prețurilor în unele ramuri ale economiei naționale din Republica Moldova:** specificul calculării prețurilor în comerț, fundamentarea prețurilor în agricultură, particularitățile stabilirii prețurilor la pământ și resursele naturale, specificul determinării prețurilor în construcții-montaj, tarifele la servicii – parte componentă al sistemului de prețuri.

Bibliografie

1. Legea Republicii Moldova privind limitarea activității monopoliste și dezvoltarea concurenței, nr. 906-XII, din 29.01.1992, Monitorul Oficial al R. Moldova, nr. 2, din 01.01.1992.
2. Legea Concurenței, nr. 183, din 11.07.2012, Monitorul Oficial al R. Moldova, nr. 193-197, din 14.09.2012.
3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la reglementarea monopolurilor”, nr. 582, din 17.08.1995, Monitorul Oficial al R. Moldova, nr. 59-60, din 26.10.1995.
4. Beju V. Prețuri. București: Editura Economică, 2000.
5. Bușmachi E., Gumovschi A. Prețuri și tarife. Chișinău: Editura ASEM, 2005.
6. Moșteanu T. (coordonator). Prețuri și concurență. București: Editura Tribuna Economică, 2003.
7. Platis M., Prețul și formarea lui. București: Editura Economică, 1997.
8. Тарасевич В.М. Ценовая политика предприятия. Санкт-Петербург: изд. Питер, 2003.

FINANȚE PUBLICE ȘI FISCALITATE

1. **Conceptul de politică financiară:** tipuri de politică financiară, elemente componente, instrumentele, particularitățile politicii financiare în Republica Moldova.
2. **Sistemul resurselor financiare publice:** conținutul economic al resurselor financiare publice, structura resurselor financiare publice, tendințe în evoluția resurselor financiare publice.
3. **Cheltuielile publice:** conținutul economic, factorii ce influențează volumul acestora și clasificarea cheltuielilor publice. Nivelul, structura și dinamica cheltuielilor publice. Tendințe în evoluția cheltuielilor publice în condițiile actuale.

4. **Sistemul bugetar:** conceptul și tipurile, caracteristica bugetelor UAT și UTA, repartitia veniturilor și cheltuielilor publice pe verigile sistemului bugetar, deficitul bugetar în Republica Moldova. Procesul bugetar: concept, trăsături caracteristice, fazele procesului bugetar.
5. **Sistemul fiscal al Republicii Moldova:** sistemul taxelor și impozitelor generale de stat și locale al RM, aparatul fiscal al RM, legislația fiscală a RM: Codul Fiscal și alte acte legislative elaborate în baza lui.
6. **Impozitul pe venit:** noțiuni generale. Particularitățile impunerii veniturilor persoanelor fizice: veniturile impozabile și neimpozabile ale persoanelor fizice, determinarea facilităților impozabile acordate de patron, scutirile la plata impozitului pe veniturile persoanelor fizice, modul de calcul a impozitului pe venit din plățile salariale, determinarea venitului impozabil din creșterea de capital, determinarea impozitului pe venit din surse altele decât salariul, modul de completare și prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venitul persoanelor fizice.
7. **Taxa pe valoare adăugată:** înregistrarea subiecților impozabili, livrările impozabile și scutite de TVA, modul de calculare a obligației fiscale a TVA, determinarea TVA la operațiunile de import-export, modul de restituire a TVA din buget, prezentarea declarației fiscale cu privire la TVA, stingerea obligației fiscale a TVA.
8. **Accizele:** obiectul impunerii și cotele accizelor, metoda de calcul a accizelor și termenul de achitare, sistemul de marcare cu timbrul de acciz, modul de declarare a accizelor și termenul de prezentare a declarației, modul de restituire a accizelor din buget.
9. **Impozitul pe bunurile imobiliare:** Particularitățile impunerii terenurilor: caracteristica generală a impozitului pe elemente (obiect, subiect, cote, înlesniri, perioada fiscală, termen de plată), metode de calcul, perceperea impozitului. Particularitățile impunerii clădirilor și construcțiilor: caracteristica generală a impozitului pe elemente (obiect, subiect, cote, înlesniri, perioada fiscală, termen de plată), particularitățile calculării pentru persoanele fizice și juridice, perceperea impozitului.

Bibliografia obligatorie:

1. Ecaterina Balaban. Fiscalitatea agenților economici. Chișinău 2008
2. Balaban Ecaterina. Ușurelu Lucia. Impozite și taxe. Ediția 2012- Chișinău, 2012
3. Codul Fiscal al Republicii Moldova. Legea Republicii Moldova Nr.1163-XII din 24.04.97, cu modificările la situația de 04.02.2013;
4. Codul Vamal. Legea RM nr.1149-XIV din 20.07.2000;
5. Legea RM “Cu privire la tariful vamal” Nr. 1380 – XIII din 20.11.1997;
6. Legea Bugetului de stat;

Bibliografia suplimentară:

1. Cobzari, L. Administrarea fiscală: curs universitar / L. Cobzari, O. Kuzmina, T. Moraru. – Chișinău: ed. ASEM, 2007. – 479 p
2. www.fisc.md
3. www.minfin.gov.md
4. <http://lex.justice.md>

FINANȚELE ÎNTREPRINDERI

1. **Capitalul întreprinderii:** concept și conținut, nevoia de capital și factorii obiectivi care determină mărimea capitalurilor la nivel de întreprindere. Formarea structurii financiare a întreprinderii: noțiuni, elementele structurale; structura financiară optimă: concept, criterii de optimizare; indicatorii de îndatorare; determinarea posibilităților de îndatorare și a capacității maxime de îndatorare; Levierul financiar, efectul de levier financiar, factorii care influențează formarea structurii financiare.
2. **Politica financiară a întreprinderii:** surse interne și surse externe de finanțare; modalități de majorare a capitalului propriu; formele de credit: bancar, comercial, obligatoriu, ipotecar,

- creditul leasing, tipurile de leasing și caracteristica lor, procedura de încheiere a contractului de leasing, costul leasingului; elaborarea deciziei de finanțare.
3. **Mijloacele fixe ale întreprinderii:** caracteristica generală; tipuri de uzură; durata de funcționare utilă; valoarea reziduală; metode de calcul a uzurii; indicatori de apreciere a eficienței mijloacelor fixe: indicatori de structură, gradul de folosință, randamentul mijloacelor fixe; surse de finanțare a mijloacelor fixe.
 4. **Gestiunea activelor curente:** caracteristica generală, structura acestora; stocuri și gestiunea lor: definiția financiară a stocurilor, avantajele și dezavantajele generate de insuficiența de stoc sau de existența unor stocuri excesive; costuri generate de deținerea stocurilor; politici de gestiune a stocurilor; Sursele de finanțare a activelor curente. Indicatorii de apreciere a eficienței utilizării activelor curente; efectele încetinerii vitezei de rotație a activelor curente; direcții și măsuri de accelerare a vitezei de rotație a activelor curente.
 5. **Organizarea circulației bănești la întreprindere:** motivația deținerii, de către întreprinderi, a mijloacelor bănești; avantajele și dezavantajele deținerii numerarului de către întreprindere; conținutul și obiectivele trezoreriei; structura încasărilor și plăților, obiectivul și conținutul gestiunii acestora; metode de gestiune a clienților: de studiere (selectare), de control, metoda indicatorilor de analiză a creanțelor, previziunea trezoreriei.
 6. **Analiza financiară a întreprinderii:** necesitatea și obiectivele analizei financiare, metode de analiză financiară; sistemul de indicatori utilizați în analiza financiară, clasificarea acestora în funcție de scop și utilitate; analiza rezultatelor financiare, structura veniturilor și cheltuielilor întreprinderii; analiza lichidității și solvabilității. Analiza rentabilității: rentabilitatea vânzărilor, activelor, resurselor consumate, financiară, măsuri de sporire a indicatorilor; analiza pragului de rentabilitate.

Bibliografie obligatorie

1. Botnari N. *Finanțele întreprinderii*, Ed. Prim, 2008
2. Botnari N. (coordonator) *Finanțele întreprinderii: sinteze, teste, probleme*, ed. ASEM, Chișinău 2006;
3. Hoanță N. *Finanțele firmei*, Ed. Economică, 2003
4. Stancu Ion, „Finanțe: piețe financiare și gestiunea portofoliului, investițiile reale și finanțarea lor, analiza și gestiunea financiară a întreprinderii”, București, 2002;
5. P. Bran „Dimensiunea financiar-monetară a întreprinderii”, ed. ASE, București, 2011;
6. Țiriulnicova N. (coordonator), *Analiza rapoartelor financiare*, ed. Tipografia Centrală, ASE Moldova, Chișinău, 2004;

Bibliografie suplimentară

1. Onofrei Mihaela., *Finanțele întreprinderii*, ed. Economică, 2004;
2. Blanc, *Strategia financiară a întreprinderii*, Kiev, Nica- Centru, Āliga, 2004
3. Sandu Gh., *Finanțarea întreprinderii*, ed. Economică, București, 2002;

ASIGURĂRI ȘI REASIGURĂRI”

1. **Esența economico-socială a relațiilor de asigurare:** evoluția conceptului de asigurare, definiția asigurărilor, necesitatea, rolul, principiile, funcțiile, clasificarea, forme de protecție împotriva acțiunii forțelor distructive ale naturii și a accidentelor, tipuri de fonduri de asigurare, asigurarea ca o categorie economică, organizarea activității de asigurare în Republica Moldova.
2. **Asigurarea răspunderii civile:** forme, obiecte, riscuri, aspecte juridice, evaluare, obligațiuni, efecte sociale, prima de asigurare, drepturile și obligațiile părților, esența asigurărilor de răspundere civilă, particularitățile asigurărilor de răspundere civilă, modalități de determinare a primei de asigurare, asigurarea prin efectul legii de răspundere civilă a deținătorilor de autovehicule, tipuri de asigurare de răspundere civilă la nivel național și internațional.
3. **Asigurări de bunuri: obiecte, riscuri, aspecte juridice, evoluție, tipuri, contracte, contractanți, obligațiuni, drepturi, efecte, particularități în Republica Moldova;** condițiile pentru existența

unui interes asigurabil pentru asigurarea bunurilor, cazurile de asigurare și tipurile de riscuri. Modalitatea de încheiere a contractului de asigurare, durata asigurării, determinarea primei de asigurare și a sumei asigurate, constatarea și evaluarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirii de asigurare, principiile de calcul a despăgubirii.

4. **Asigurări de persoane: esență, particularități juridice, obligațiuni, drepturi, riscuri, tipuri, particularități în Republica Moldova;** esența și destinația asigurărilor de persoane, tipurile de riscuri în cadrul asigurărilor de persoane, modalitatea de încheiere a contractului de asigurare, elementele generale ale mecanismului asigurărilor de viață, condițiile generale și particularitățile asigurărilor de persoane.
5. **Reasigurări : necesitate, apariția și evoluția, conținut economic, forme și metode de reasigurare, rol, însemnătate, funcții;** organizarea activității de reasigurare în Republica Moldova.

Bibliografie obligatorie

1. Legea Republicii Moldova cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.47-49/213 din 06 aprilie 2007.
2. Legea Republicii Moldova cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr. 32-35/112 din 09 martie 2007.
3. Fotescu, S.; Ungureanu, T.; Teacă, A.; Cernica, V. „Inițiere în asigurări”. – Chișinău: Editura „Policolor” SRL, 2003.
4. Fotescu S., A. Țugulschi „Asigurări și reasigurări (note de curs)”, ASEM, 2006
5. Ciorel V., Asigurări și reasigurări. Teorie și practică. – București, 2000.
6. www.cnpf.md
7. www.asigurari.md

Bibliografie suplimentară

- 1 Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 06.06.2002. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr. 82-86 din 22 iunie 2002.
- 2 Văcărel I., Bercea F., Asigurări și reasigurări. – București: Editura „Expert”, 1998.
- 3 www.asigurari.md